

Litt kaffesøl, så forsvinner lommeboka. Hvordan klarer tyvene å rundstjele folk?

Triaden, onsdag ettermiddag.

En 62-årig mann blir rundstjålet like ved rulletrappa opp til tredje etasje. Det hjelper lite at han

Av Kristin Solberg
Lisbeth Andresen
(foto)

på inngangsdøra til kjøpesenteret i Lørenskog hadde sett et skilt hvor det sto at han burde passe på lommeboka, og derfor var ekstra oppmerksom. Lommebok, mobil, nøkkelpung og briller blir fisket opp av lommene uten at han merker det.

Men alt blir levert tilbake av tyven, Geir Gjelten (43) fra Fjellhamar, som kaller seg Norges eneste skattebetalende lommetyv og som livnærer seg med å holde lommetyvshow.

– Å ta en lommebok ut av en baklomme er den enkleste sak, sier han.

Men ikke alle slipper like lett unna som Gjelten «offer» Ole Rusthaug fra Oslo. På Gardermoen har det i det siste herjet såkalte «gentlemanstyver», som spør etter veien eller mister mynter for å avlede oppmerksomheten mens de stjeler kort og penger.

Og selv om Gjelten er lovyldig og er «ute etter latteren istedenfor lommeboka», har framgangsmåten hans mange likheter med hvordan kriminelle lommetyver jobber.

Gardermoen. En familie er på vei til Iran. Før innsjekking søler noen kaffe på bagasjen deres. I kaoset som oppstår forsvinner bagen med verdisaker. Pass, billetter og penger er borte. Familien kan ikke reise.

– Tyvene jobber flere sammen, i hvert fall to stykker, og muligens tre til fire, sier John Arne Langhelle, fungerende politistasjonssjef på Gardermoen politistasjon.

Metoden er enkel: én distraherer offeret mens en annen rapper verdisakene.

– På en flyplass har man det veldig ofte litt travelt. Er man litt ukjent i tillegg, er det lettere å la seg distrahere. Det vet tyvene å utnytte, sier Langhelle.

Tyvene på Gardermoen er slett ikke dumme. De stjeler ikke kofferten hvor skittentøyet ligger, men vet at verdisakene er oppbevart i håndbagasjen.

Triaden, onsdag ettermiddag.

Ann-Elina Moen (46) fra Finstad har akkurat kommet ned i andre etasje. En høy mann kommer bort til henne. «Hei Anne!» sier han og gir henne en klem. Hun kjenner ham ikke. Det finner han også ut, slipper henne og sier: «Nei, det var visst ikke Anne.» I løpet av de få sekundene episoden varte, forsvant Ann-Elina Moens mobiltelefon ut av rumpetasken hun har på magen.

Men alt er avtalt spill og Geir Gjelten leverer mobilen tilbake til sin rette eier. Gjelten skal bare vise at et distraksjonselement, som at en fremmed mann tror du er en annen, er viktig for å lede oppmerksomheten bort fra verdisakene.

Dessuten vil lommetyven prøve å finne ut om det er noen verdisaker å hente i det hele tatt, og hvor disse ligger, før han slår til.

– Det er veldig sjelden at en lommetyvgjeng på to-tre stykker velger offeret tilfeldig, sier Gjelten.

Selv plukker han ut sine «ofre» ved å studere dem før showet, for å se om de har lommebok, klokke og slips og hvor dette ligger:

– Ofte klapper folk på lommene der de har lommeboka, det er sånt de

profesjonelle legger merke til. Kriminelle lommetyver sjekker deg ut når du er i minibanken, så de vet at det er noe å hente. Det er veldig sjelden at de går på deg uten å vite hvor du har ting.

Gardermoen. En dame med et kart over hovedflyplassen i hånden går bort til en mann. «Hvor er banken?» spør hun. Han snur seg for å peke og forklare. Etter kort tid oppdager han at lommeboka hans er borte.

– Det er noen som vet å utnytte og lure oss, sier politiførstebetjent Harald Enghøy ved Romerike politidistrikt om Gardermotyveriene.

Men det er ikke så mange slike tyverier ellers på Romerike, opplyser Enghøy.

– Det er ikke den organiserte tyverivirksomheten. Men Jessheim og Gardermoen-området har hatt en økning, sier han.

I Oslo skjer de fleste tyveriene på utesteder natt til fredag og lørdag. Enghøy kan ikke si noe sikkert om det er tilfelle på Romerike også:

– Det er vanskelig å si om det er tyveri eller om ting bare er mistet i et bedugget øyeblikk.

Dessuten er det nok mange som lar være å rapportere at mobilen eller pengene er stjålet, tror han, for hva er vitsen med å sitte i kø på politistasjonen i to timer for å rapportere et lovbrudd som likevel ikke blir oppklart?

– Jeg tror det er mørketall, men jeg vet ikke om de er store eller små, sier Enghøy.

Gardermoen. En familie er på vei ut av flyplassen etter en feriereise. Noen mister mynter rett foran bagasjetralla deres. Familien følger med på mynte-opplukkingen og merker ikke at verdisakene deres blir borte.

I Oslo sentrum utgjør slike tyverier en stor andel av kriminaliteten. Derfor har Sentrum politistasjon i tre år analysert tyveriene. Nå kan de være i forkant av kriminaliteten, fordi de vet hvordan tyvene opererer.

– De er så profesjonelle. Kanskje er det en tredje- eller fjerdeperson med, som får overlevert verdisakene og forsvinner ut, sier John Finsbergh, fungerende stasjonssjef.

På den måten kan ikke verdisakene bli funnet på personen som hadde hånda i veska, eller på personen som distraherer.

– Tyvene oppsøker steder med masse mennesker, de kan lage kø på bussen, foran en skranke eller på et serveringssted, for å skape distraksjonselementer.

Noen tyver i utlandet bruker også et distraksjonselement, men det finnes andre metoder. Svenskfødte Bob Arno reiste verden rundt i mange år og fulgte etter tyver. I boka «High and Dry on the Streets of Elsewhere» forteller han om ulike tyverimetoder på forskjellige steder: I St. Petersburg kutter noen tyver vesker av med et barberblad som ellers oppbevares i munnen, i Barcelona er noen tyver veldig uredde, og kan snappe vesker rett ut av fanget på folk som sitter på kaféer, i San Jose på Costa Rica forfører jenter menn, klemmer og tar på dem, for så å late som de ombestemmer seg og stikker av med lommeboka.

Triaden, onsdag ettermiddag.

Monica Moen (24) fra Finstad trasker rundt på senteret med bærepøse og skulderveske. «Vet du hvor bakdøra er?» spør en ukjent mann.

Slik lure

” Det er veldig sjelden at en lommetyvgjeng på to-tre stykker velger offeret tilfeldig

Geir Gjelten, lovyldig lommetyv

” Tyvene jobber flere sammen, i hvert fall to stykker

John Arne Langhelle, Gardermoen politistasjon

DISTRAHERER: Geir Gjelten, som kaller seg Norges eneste skattebetalende lommetyv, veska. Politiet opplyser at kriminelle lommetyver gjerne jobber flere sammen: En

Hun snur seg litt til vestre og peker, mens mannen umerkelig stikker hånda ned i veska.

– På trange steder, som på t-baner, er det lett å ta ting. Da er fokuset ditt på andre steder, og det er naturlig å ha folk tett innpå seg. Her

på senteret hvor det er åpent, er det unaturlig at folk skumper borti deg. Da vil du tenke «hvorfor det?», sier lommetyven Gjelten.

Han forklarer videre at lommetyver er veldig flinke til å gå i ett med omgivelsene. Ser man en skabbete

r tyvene deg

spør etter veien til bakkdøra, og da merker ikke Monica Moen at han stikker hånda i distraherer offeret mens den andre stjeler verdisakene.

gjeng som står og henger, legger man merke til dem, blir obs og forsøker som best man kan å unngå dem. De lure lommetyvene skiller seg derfor ikke ut, for å unngå å bli oppdaget.

Gjelten kan sine knep. Men han

kunne aldri tenke seg å livnære seg som kriminell lommetyv, det tror han er en stor psykisk påkjenning.

– Det har jeg ikke guts til. Enten må du være beinhard, eller så må du gå på dop.

kristin.solberg@rb.no

ROMERIKES BLAD: Mandag 28. juli.

På trange steder, som på t-baner, er det lett vint å ta ting.

Geir Gjelten, lovlydig lommetyv

UMERKELIG: – Å ta en lommebok ut av en baklomme er den enkleste sak, sier Geir Gjelten og rapper lommeboka til Ole Rusthaug.

Slik lurer du tyven

Her er noen enkle knep for deg som vil unngå å bli loppet:

- Spre verdisakene. Er dere flere sammen, ikke la bare én person bære dem.
- Bær verdisakene på kroppen.
- Har du veske, hold denne lukket og under kontroll.
- Hold på veska, ikke bare på reima. Sniker kan nemlig kutte av veska med knipetang.
- Ikke ha lommeboka i baklomma. Putt den heller i lomma foran, der er det vanskelig for tyver å komme til uten at du merker det.
- Ikke bær verdisaker synlig.
- Unngå å ha penger og mobil ytterst i sekken.

– Og ikke la deg miste fatningen om noen søler kaffe på deg, sier Geir Gjelten.

Om du skulle bli utsatt for tyveri, er det fint om du ikke har så mange penger eller kort på deg. Når Gjelten går på byen har han bare med seg ett kort og noen kontanter.

– Folk burde lære at det er uønskelig med ti tusen kroner og alle kredittkortene i samme lommebok. Lommetyveri kan skje alle, men det går an å stille seg slik at tapene ikke blir så store.

PROFF LOMMETYV: Du kan se videoer av Geir Gjelten's tjuverikunster på www.geir-g.no.

Hvordan ble du loppet?

Thore Lunder (56) fra Skjetten

– Jeg ble frastjålet lommeboka på Metro-senteret rett for jul. Det var trengsel opp rulletrappa, og da tok noen lommeboka ut av baklomma.

Jeg merket det ganske raskt etterpå, og fant den igjen utenfor senteret, uten førerkort, bankkort og penger. Tyven fikk med seg litt over 800 kroner. Jeg går fortsatt med lommeboka i baklomma, men jeg har den ikke stikkende ovenfor, i hvert fall.

Torgeir Akselsen (26) fra Skårer

– To mobiler er blitt tatt. Jeg hadde selvfølgelig drukket begge gangene. Første gangen husker jeg ikke helt, men den andre gangen var jeg utenfor Studenten i Oslo i fjor sommer da en person dulta borti meg og tok mobilen fra baklomma. Jeg oppdaget det da jeg skulle ringe noen kompis. Tyvene er veldig profesjonelle. På under et halv døgn hadde tyven ringt for 20.000 kroner. Jeg krangler med forsikringen og vet ikke hva det blir til. Per i dag ser det ut til at jeg må betale det selv.

Ann-Kristin Sarassen (21) fra Rasta

– Lommeboka mi er blitt stjålet to ganger. Første gangen var inne på t-banen. Det var nesten ingen folk rundt meg, men jeg gikk forbi en gjeng midt i t-bane-vogna. Det hele var gjort på sekunder. Andre gang var mens jeg ventet på t-banen. Den ene gangen ble lommeboka tatt fra veska mi, den andre gangen fra jakkelomma.

